

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

osk. **Árak:** Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Helyesírás: hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K.-VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ ezimti politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Olesó pénzt az iparosoknak!

Felesleges bizonyítgatni, hogy ez a hazai ipar fejlődésének egyik leglényegesebb, legsarkalatosabb követelménye . . . Magunk is minden adott alkalommal hangoztattuk ezt. De nem igen régen ez még csak „jám-bor óhajítás“ volt . . . Közgazdasági viszonyaink javulásával nagyobb iparosok és ipartelek lassan-lassan hozzájutottak ugyan azokhoz a forrásokhoz, melyekből az olesó pénz bőségesen szétárad; de iparosaink nagy tömege, a kisebb kézművesek előtt ezek a források a legujabb időig csak elérhetlen délibábszerű tüneményül lebegett. Ily körülmények között — azt hisszük — epochális jelentőséggel bír az a tény, hogy

az olesó pénz áhitva óhajtott álma a kisiparosra nézve is ugyszólván egy csapással a megvalósulás stádiumába jutott.

Ezt a váratlan örvendetes fordulatot a miniszterelnök által kezdeményezett szövetkezeti reform, illetőleg az erre vonatkozó szervezési javaslat idézte elő, mely felett e napokban igen beható és sikeres szaktanácskozások folytak a miniszterelnök ur elnöklése alatt.

A tanácskozások menete a napilapokban közölve levén, ezek részletes ismertetésébe nem bocsátkozunk; csak a dolog lényegét érintjük néhány szóval:

A kormánynak ez az akciója az 1888 ik évi (XXXVI. t. cz.) regále-kártalanítási törvényre vezethető vissza, melynek 26. §-ában a pénzügyminiszter utasítást nyert oly módzatok megállapítására, melyek mellett a községek a regále-kártalanítási összegeit kellő biztonsággal átengedhetik az illető helyeken működő szövetkezeteknek.

E feladatnak megoldása meglehetősen nehéz volt. Több évi fontolgatás és tanácskozás után a pénzügyminiszter arra a meggyőződésre jutott, hogyha a szövetkezeteket ily készpénzakkal akarjuk dotálni, a szövetkezeti ügyet gyökeres reformnak kell alávetni. De a szövetkezeti törvénykezés egyszerű reformja erre nem látszott elégségesnek. Valami oly intézkedésre volt szükség, mely a szövetkezeteknek nemcsak ellenőrzését, hanem először is azok létesítését és a megfelelő alapon létesült és kellően ellenőrzött szövetkezetek hitel-igényeinek kielégítését is elősegítse.

E hármas cél elérésére a pénzügyminiszter a szövetkezeteknek egy központi egyesületbe való egyesítését vette

célba, és pedig állami közreműködéssel — speciális törvény alapján. Az erre célzó törvényjavaslat igen beható és bő indoklással a nevezetesebb európai országok szövetkezeti törvényhozásának ismertetésével együtt egy tág keretű s az összes hiánytalan tényezőket felölelő ankét elé terjesztetett.

És mi lett az eredmény?

Az a javaslat, mely eredetileg is már egy viszonyainknak megfelelő nagyfontosságú alkotást vett célba, az ankét-tanácskozások folyamában még inkább kibővített és oly módon épített ki, hogy most már a maga nemében páratlan alkotással állunk szemben, mely — ha megvalósul — a szövetkezeti ügy fejlődésének és megszilárdulásának megdönthetetlen védbástyáját fogja képezni.

A részletektől eltekintve, ez a kibővítés illetőleg kiépítés főleg két irányban történt. A javaslat ugyanis eredetileg — a kiindulási pontot képező regále-kártalanítási törvény intencziójának megfelelően — főleg a mezőgazdasági szövetkezetek ügyével számolt, — eme tökékre támaszkodva más közpénzekre kevésbé reflektált, és e mellett a hitelügyek kielégítésének előmozdítását inkább csak morális eszközökkel vette célba. Ezzel szemben az ankétan felmerült javaslatok következtében a miniszterelnök ur is elfogadta először azt az eszmét, hogy a tervezett szövetkezeti szervezet a mezőgazdasági hitelszövetkezetek mellett teljesen egyenranguan figyelembe vegye az ipari szövetkezetek érdekeit is; elfogadta másodsor azt az eszmét, hogy a szervezet nemcsak morális alapon igyekezzék a szövetkezetek hitelügyeinek megfelelni, hanem, hogy oly reális alapra helyeztessék, mely a hitelügyek kielégítésére

„A Székelyföld“ tárczája.

Amor mint a Muzsák tanítványa.

Amor, kit mint a szép Cythere fiát ismerünk, zsenge gyermek korában pajkos és szilaj természetű gyermek volt. Szeretetremlő mamája hiába figyelmeztette őt; szende nénjei a Gráciák, hiába mutattak neki jó példát és kísérőnőjük, az okos Svada, hiába iparkodott őt szelid rábeszéléssel megjavítani, ő mindig a régi maradt. Cyprus kertjeiben a patak kristálytisza hullámmal nem csergendezett: Amor felzavarta; madár nem zenghetett dalt, ő tulkiáltotta; virág nem fejthette ki kelyhét, ő lecsipte. Így pajzánkodott ő napról-napra.

Egykor, midőn egy pillangót lassu tűznél megölt és Aglája, kinek azt pajkosan ölébe dobta, kegyetlensége miatt panaszkodott, Venus szomorúan így szólott Svadahoz:

— Amor az én közelétemben napról-napra pajzánabb és durcásabb lesz. Én tulságosan gyöngéd anya vagyok, nem tudom őt megbüntetni; ő pedig sokkal könnyelműbb, hogysem figyelmeztetésemre hallgatna. Különben a fiu, ha iránta való szeretetem nem csal, korát megelőzte. Értelme kezd fejlődni, keres magának foglalkozást, de hát mi minőt nyújthatunk neki? Hajlamai fejlődnek, de igényelnek észszerű utbaigazítást, de hát mi a Cypruson minőt nyújthatunk neki. Vigyük előt

Muzsákhoz, ők már sok kis vadonozót szelidítettek meg, talán sikerül ez Amorkával is.

Svada beleegyezett és Amor a Muzsák hatalma és keze alá került.

Az istennők fáradozásának csakugyan volt sikere: Amor tanulékony fiúcska, isteni nővéreinek tanítása szelid és szeretetteljes volt. Ha ők lant mellett egy szende dalt énekeltek, úgy tüzes szemmel leste ajkaikat és odaadó füllel hallgatta hangjukat; ha illedelmet és szelidséget parancsoltak neki, úgy tisztelettel vette szavukat; ha szóvita támadt közte és Hymen vagy más isteni gyermek között, kik őt látogatták, — úgy türelmes és engedékeny volt, lehetetlen volt rá megharagudni, vagy legalább neki azonnal meg ne boosátani. Szóval kevés évalatt Amor egészen megváltozott. Külalakja elragadó és bűvölő volt, viselkedése hízog, szelid és szeretetremlő, egész lényé kedves harmonia volt. Ily állapotban kapta vissza őt Venus. Hogy örvendett az anyja, hogy ölelték, csókolták és üdvözölték szerető nővérei; hogy örvendett az egész liget Gnidus és Paphoron.

Az egész rövid, gyorsan elvirágzó öröm vala; egy derült hajnal, melyet fekete felhős dél követ. Amor szabadságba és mindazon jogok birtoklásába jutva, melyek őt mint a szív urát és legfőbb uralkodóját illetik, annyiban tisztelte a Muzsák tanítását, a mennyiben az az ő hajlamának kedvezett; nem ritkán hitte el magát, hogy kötelességét teljesítette, jóllehet épen áthágtá; vigasztalta magát kötelességzegéséért azzal a tudattal, hogy

legalább nem a szépnem ízlése ellenére tette azt. Így zavarta a ciprusi kertek nyugalma, békéjét, mint azt azelőtt tette; kizozta a kis amoretteket, kiket Venus, az ő tanulási éve alatt a Pinduron szült, kijátszotta a mit sem gyanakvó Gráciákat! és — oh a kis pajkos — saját jó mamájával is éreztette sebzó nyilainak éles hegyeit. Mert hát a Muzsák csak épen annyit adtak neki, a mennyit azt az ilyen fajtájú, finom — ha mindjárt isteni hölgyek adhatnak: szép (idegen szó, ejtsd ki: nem nos) erkölcsöket.

Mennyi keserves könnyébe került ez a szeretetremlő Venusnak! Hogy szomorkodott és bánykodott az ő álihatatlansága felett, melyet megbocsátható gyengeségért ravaszsgal, melyet vig kaczérkodásért önzéssel, melyet nemességért megatalkodottsággal s ráartással, készpénzzel árulgatott. Hányszor sohajtott fel bánatosan a zokogva, ha az emberek vagy istenek egy-egy új alattomoságáról panaszkodtak.

— Oh én szerencsétlen! miért küldém őt a Muzsákhoz, miért nem bíztam őt Prudentiára (okosság)!

Kesergő anya! vigasztalódjál. Már utánad sok anya járt így, sok anya sohajtozott így, és ha a világ nem siet végpusztulásával, még többen fognak így járni, így sohajtozni. De hiába mind: ez csak eső után köpenyeg!

b.

kellő garanciát nyújtson. Ez a realis alap pedig abban áll, hogy valamint a szövetkezeti tagok egymásérti kölcsönös jóállás alapján jutnak hitelhez, azonképen az egyes szövetkezetek is kölcsönös jóállással, illetőleg közös biztosítéki alap létrehozásával csoportokká (főszövetkezetekké) egyesüljenek és az összes ily csoportok ismét hasonló alapon a központ közvetlen vezetése alatt álló szövetséggé egyesíttessenek.

Ily szervezet mellett a létező elsőrendű pénzintézetek is kétségtelenül hajlandók lesznek a szövetkezetek számára a lehető legolcsóbb kamattal pénzt adni; de e mellett a kormány közbenjárásával közpénzek is rendelkezésre fognak bocsátatni, és pedig nemcsak a kölcsönök regálékártalanítási pénzei, hanem más közalapok pénzei is, — és különösen a postakárékpénztárak intézményének jövedelem feleslegei is e célra fognak fordítottatni.

Miután e szerint a szövetkezetek kellő mennyiségű olcsó pénzhez fognak jutni, s e mellett a központ által teljesített kellő ellenőrzés és utmutatás mellett az eddigi hibák és visszaélések teljesen ki lesznek zárva, előre látható, hogy a szövetkezeti ügy fejlődése s ezzel együtt az iparosztály anyagi helyzetének javítása alig kiszámítható lendületet veend.

Ebben az ügyben az országos iparegyesületre is fontos szerep vár. Az iparegyesület lesz hivatva — épügy mint annak idejében a testületi szervezkedésnél — az iparos érdekű szövetkezetek létesítésénél kezdeményezőleg és vezetőleg hatni, s a miniszterelnök ur valóban epochális alkotásának megvalósításában közreműködni.

Általános közgazdasági helyzet.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara kiadta az 1892. évről összeállított évkönyvét, mely a székely közgazdasági viszonyokkal részletesen és kimerítően foglalkozik. A kitűnő munka Réthy Dezső kamarai titkár szakavatott tollát dícséri. E jeles műből közöljük az általánosabb érdekű részeket, melyből az olvasó közönség meggyőződést szerezhet, hogy a székely kereskedelmi és iparkamara mily kitűnő szolgáltatokat tesz a székely kereskedelem-, ipar- és gazdaságnak.

A hazai közgazdasági helyzete az 1892-ik évben, általánosságban véve, nem mondható kedvezőnek. A termés, — mely gazdasági viszonyainkra, a nemzetközi konjunkturáknak, gyakran ellentétes hatása mellett is, még mindig legközvetlenebbül érezteti befolyását — rendkívül jó volt ugyan, de ennek kedvező hatását az árak nyomott volta lényegesen ellensúlyozta. Gabona- és liszt kivételünk, mely nemzeti gazdaságunknak legjelentékenyebb bevételi forrását képezi, az előző évhez képest tetemesen hanyatlott s éppen nem igazolta azokat a vármes reményeket, melyeket némely oldalról, a tárgyalt év elején életbelépött közép-európai kereskedelmi szerződésekkhez fűzték. Erdőgazdasági termékeink kivitele is, számos irányban megcsappant. Bortermelésünk értékesítésére pedig kedvezőtlen hatással volt az idegen borok fokozottabb mérvű behozatala. E legfőbb gazdasági ágaink körében szenvedett érzékeny hiányt csak részben pótolta az állatoknak és állati terményeknek élénkebb kivitele. A kisipar helyzete ép oly nyomasztó volt, mint az előző években. Az új gyáripari vállalkozások terén pedig, az előző évhez képest, jelentékeny visszaesés észlelhető. A kereskedelmi forgalomra, az év utolsó negyedében, bémítólóan nehezedett a nálunk is föllépett kolerajárvány, mi egyes üzletágak terén pótolhatatlan kárt okozott. Az egész gazdasági életre hátrányos befolyással volt, végül, az állandóan válságos parlament helyzet, mi az évek óta várt reformok keresztülvitelét s ezzel összes közviszonyainknak a megszilárdulását késleltette. Öröndetes jelenség gyanánt, egyedül, az államháztartás mérlegének kedvező alakulását s a valuta-rendezés nagy művének megkezdését tekintjük. Ez a két tény azonban az 1892-ik év közgazdasági helyzetére kevés befolyással volt; mert a míg az első a múlt esztendő nagy pénzügyi reformjainak az eredménye, addig az utóbbi csak a jövőre nézve biztat reménnyel, hogy közgazdaságunk az eddiginél szilárdabb alapon fejlődhetik.

A képtelenség, a melyet a jelentésünk tárgyát tevő év közgazdasági helyzete nyújt, derűltnek nem mondható. S maga az 1892-ik esztendő a magyar közgazdaság történetében a leggyászosabb emlékü évek közé tartozik. A lángszellemű férfi, a ki hazánk közlekedési viszonyait, pár rövid év alatt, annyira átalakította, hogy az utolsó évek bámu-

lates lendületét az előző évek aggasztó pangásával összehasonlítani sem lehet; a ki díjszabási politikájával kivételünk oly arányokra emelte, hogy a korábbi éveknek milliókra rugó hiányát ugyanannyi milliókra menő többlet váltotta föl; a ki nagyszabású alkotásaival hatalmas emeltyűket teremtett a hazai kereskedelem és ipar számára; a ki egész munkabírását a maga elé tűzött hazaifas célok szolgálatának szentelte s a ki összes működésével, a szó szoros értelmében korszakot teremtett — Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter, az 1892-ik évi május hó 9-én meghalt. A magyar közgazdasági életnek, Széchenyi István gróf tragikus vége óta, nagyobb halottja nem volt, mint a férfikora delén levő vasminiszter. Az egész nemzet, mint egy ember, megtörve, lesújtva, állott ravatalánál. Az őszinte mély fájdalom, mely a gyászoló milliók szívét rezgésbe hozta, csak lassan enyhült abban a tudatban, hogy az illavai sírbolt nem mindenestől rejti a nemzet nagy fiát. Szelleme örökre szóló alkotásaiban itt maradt köztünk, jólétet biztosítva a magyar fajnak, melyért életét fölfoldozá. S a nemzet kegyelele érzésében örökíti meg dicsőséges működését.

A közvélemény, melynek figyelmét Baross Gábor nagyszabású reformjai és alkotásai tartósan a közgazdasági érdekek eszmeköréhez fűzték, komoly és feszült érdeklődéssel várta: ki fogja el a felejthetetlen emlékü férfiú örökét? S nagy megnyugvásra szolgált az egész nemzetnek, hogy a kereskedelemügyi tárca vezetését Lukács Béla, az elhunyt miniszter munkatársa s legmegtöbb utódja vette át. Még teljesebb megnyugvással szolgált s a közvélemény osztatlan lelkesedésével találkozott az új miniszternek, Marosvásárhelytől 1892. évi augusztus hó 9-én tartott programbeszédjében tett ama kijelentése, hogy „a kereskedelmi tárca ügyeinek intézésében ugyanazt az irányt fogja követni, melyet Istenben boldogult elődje kitűzött; azt a politikát, mely első sorban az ország érdekeivel számol s mely a kitartó és következetes munka- és köteleesség teljesítésével a hazaifas érzés éltető melegével is ápolja hazánk közgazdasági érdekeit.” Általában az új miniszter marosvásárhelyi promgrammbeszédét, mely a követendő közgazdasági politikának egész munkakörét áttekinthetően kifejtette, ország-szerzte, mint kiváló politikai eseményt üdvözölték. S különösen ilyen jelentőséget tulajdonítottak annak az érdektel közgazdasági tényező, bepillantást nyerve a miniszternek, a közel jövőben a kereskedelem-, ipar- és közlekedésügy terén megvalósítani kívánt tervébe.

A külkereskedelem fejlesztése érdekében kiállításba helyezte a miniszter kereskedelmi viszonyainknak a külállamokkal való fokozatos rendezését; tengeri hajózásunk további megerősítését és fejlesztését; az államvasutak hajóinak további szaporítását és e hajózási vállalatnak helyes szervezését; az alduai hajózásnak az államvasuti nagy hálózatra támaszkodó berendezését; a fumei kikötőnek további építését; import-raktárak és hajóépítő dockok létesítését; a külföld alkalmas pontjain már is elhelyezett kereskedelmi ügynöki hálózatnak nagyobb arányokban való kiterjesztését.

A hazai ipar hathatósabb fejlesztése érdekében, már az 1893. dik évi költségvetés terhére, iparfejlesztési és kereskedelmi célokra az eddiginél jóval nagyobb összeg fölvetelét helyezte kiállításba a miniszter, az eddiginél nagyobb mértékben támogatni óhajtván oly gyárak létesülését, melyek hazánkban új iparágakat honosítanak meg. Mint ily meghonosítandó iparágakra reámutatott: a varrógépgyártásra, a tűkörűveg- és ásványvizipalackgyártásra s mindenekelőtt a fonószövőipar számos ágára. Az iparfejlesztésnek második hathatós tényezőjét a helyes szervezett ipari szakoktatásban kívánja nyújtani a miniszter. E célra szükségesnek jelzi, hogy lehetőleg minden számottevő iparágára nézve legyenek oly szakiskolák, melyek az illető iparág technikai fejlettségének színvonalán állanak s az ország különböző alkalmas pontjain elhelyezve, fokozatosan minél több iparágára nézve oly iparosokat képezzenek, kik a versenyt kiálhassák. Iparszövetkezetek létesítésével kíván javítani a kisiparosok súlyos helyzetén s a házipart szintén rendszeresen óhajta fejleszteni, hogy az áldást hozó legyen számunka vidék szegény lakosságára. Ezek mellett, mint megoldásra váró feladatokat jelezte a miniszter az ipari felügyeletnek törvényes rendezését; a sok panaszra okot adó vándoripar és házalási ügynek szabályozását; az ipari találmányoknak kellő biztosítása és értékesítése érdekében a szabadalmi ügynek olyatén rendezését, hogy az a mi viszonyainknak jobban megfeleljen; a vásári ügynek s ezzel kapcsolatban a különféle czimeken szedett, de a kereskedelmi forgalmat csak bémítő helyi vámoknak rendezését s végül az állam ezeréves fennállásának emlékére rendezendő általános nemzeti kiállítás előkészítését.

(Folytatása következik.)

A szerb államesiny.

A szerb vidék is szánkezonálta az április 14-iki eseményeket. Belgrád nem középpontja az új királyságnak. A főváros koronázhat, de a vidék nem vesz róla tudomást. Ezért a belgrádi siker még nem jelentette azt, hogy az egész ország meghódol az alkotmányért az alkotmányon kívül buzgólkodó kis király akarátának. Igaz, hogy arra való tekintettel, hogy az államcsíny a radikálisoknak kedvez, azt lehetett sejtetni, hogy a radikálisokban nyakig uszó vidék nem fogja az uralkodói gyámsági törvény szigorú megtartását követni, de a végzett dolgokból mégis csak inkább feltekinthetjük a helyzet képét, mint a pusztán feltételeken alapuló sejtésből. Ezek a bevégzett dolgok pedig azt mutatják, hogy a kerületek és községek belenyugodtak a nagy felforgatásba, sőt azt is, hogy eredményeiről lelkesedve vesznek tudomást.

Ez a lelkesedés azonban nem az államcsínynek szól, hanem a liberalisok elkergetésének. Az örömtüzek nem Sándor trónraléptét, hanem Risztiosék bukását ünneplik. A szerb nép, mely a normális fejlődés kerékvágásából rég kizökkent és folytonosan forradalmak, lázadások, államcsínyek között tengeti politikai életét, a 13-iki udvari ebédnek sajt és fekete kávé között történt eseményeit nem mint a dinasztia tényét, hanem egyszerűen mint a radikális párt győzelmét dicsóiti.

Es ez a kétségbevonhatatlan tény jogossá teszi, és az alaposság minden akcidenziájával látja el azt a véleményt, hogy az államcsíny, bármily sikeres volt is, végzetessé válhatik a királya és vele az egész Obrenovics dinaszticiára. Az államcsíny sikere a radikális párt kegyelmétől függ, s ez a kegyelem az új uralkodót arra kényszeríti, hogy mindig, vagy legalább is nagy ideig a radikális párttal tartson. Ez a párt pedig egész összetételében és abban a vonzó erejében, melylyel a nép zömét, a parasztokat magához vonta, antidinasztikus.

Nem vallotta be ezt programjában nyíltan sohasem, de kinyilatkoztatta pártszervező agitációjának minden pillanatában.

Programja nyíltan dinasztikus, de követelményei olyanok, melyekről mindenki, a ki a szavak mögött értelmet szokott keresni, tisztán láthatja, hogy a dinasztia alapját megdöntik. A rendszertelen szociálizmus, mely nem ismer teoriákat, hanem csak szenvedélyeket, mely nem a társadalmi rend megváltoztatását követeli, hanem a vagyonbeli viszonyoknak vadul egoisztikus megdöntéseért hevül, át meg át itatta a szerb parasztságot.

S ez a parsztság a radikális párt zöme, ez a parasztság maga a párt. Az a párt, mely ilyen körülmények tudatában a hadsereg megszüntetését s a nép fölfegyverezését kívánja, mely a legszélsőbb decentralizációt sürgeti, nem lehet a dinasztia támasza rendes körülmények közt sem, de nem lehet az olyan dinasztia, mely államcsínytől államcsínyhez halad s udvari forradalmakkal hosszabbítja meg a létezésére szánt terminust.

A belgrádi politikai meglepetés nem olyan, mely arról nyugtatná meg a világot, hogy az utolsó meglepetés volt. A kontinens békejének érdekében kívánatos volna ez sőt maga Szerbia sem vallaná kárát, hanem a szerb történelem, a szerb népjellem, a szerbiai pártalakulások, a belgrádi politikai törekvések azt a valószínűséget gyarapítják, hogy a udvari ebéd, noha állítja, még nem iták meg „a fekete levest.” A pillanatnyi siker, a lelkesedés és ünneplés az Obrenovics-ház csillaga ragyogásának zavartalanúságát látszik igazolni, hanem ennek a csillagnak nemcsak ma s holnap kell egén csillognia, hogy ne mondják bolygó csillagnak.

Különfélék.

— Hajdó Ödön, Kézdi-Vásárhely város ujonnan megválasztott állatorvosa f. hó 19-én megkezdte hivatalos működését.

— Időjárásunk. Ez a hét ismét a hó hete volt. Szélvihar, hófergeteg váltották egymást erős éjjeli fagyokkal. Bizony időjárásunk legkevésbé sem tavaszi. A mezei munkát még maig sem lehetett elkezdni. Hogy mi lesz ebből, még falb

Hirdetések.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben**, privátmegrendelőknek közvetlenül szálit: **fe-kete, fehér és színes selyemszöveteket**, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Gyönyörű minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Gazdag mintakönyvek, minő még nem volt, szabóknak bérmentetlenül.

Nem 2 $\frac{1}{2}$, 3 $\frac{1}{2}$ frt engedélyt méterenként, sem szabóknak ajándékot, a mint ezt a versenytársak a fogyasztó közönség kárára cselekszik, áram az utolsó és szilárdok így mindenki jól és olcsón vásárol.

Ennélfogva kérem csak az én mintakönyveimet mutatni elő. Egyszersmind övöm t. veivőmet a versenytársak kettős árleengedési leveleitől.

RUHAKELMÉK

Peruvien és doszking a főtiszt. papságnak, szabály szerinti kelmék hivatalnokok egyenruhájához, hadastyánok, tűzoltók- és tornászoknak, úgy bérruhához. Posztók teke- és játékasztalok, kocsi behúzásához. Vízhatlan darócok vadászöltönyökhöz. Mosókelmék, utazó plaidek 4-14 frtig stb.

Ha tisztességes, valóban értékes tiszta gyapjúból való kelmét s nem rongyokat, melyek nem érdemlik meg a varratást, akár, akkor forduljon vásárolni.

Stikarofsky Jánoshoz Brünben
(Ausztriai Manchester.)

Legnagyobb posztó gyári raktár fél millió frt értékben,

Hogy berendezésem nagyszerűségét és gyári raktáram szolgáltatékességét megítélhesse, azt jegyzem meg, hogy általam Európa legtekintélyesebb kivitelei posztóban, szörkelmékben, szabókellékekben, eszközöltetik. Nagy könyvkötészet csak saját használatomra. Hogy a fent előadottakról meggyőződés legyen szerethető, meghívom a t. közönséget, hogy adandó alkalommal elárutító intézetem nagyszerű helyiségeit, melyekben 150 embert foglalkoztatok, tekintsem meg. Szétküldés csak utánvétele! Levelezések német, cseh, magyar, lengyel, olasz francia és angol nyelven. 8-20

ár sem tudná megjósolni, de a gasdák már kezdik sejteni, hogy az idei termés nem fog a legjobbak közé tartozni.

— A fecskék a tavasz ama kedves hirnökei megérezve, hogy minálunk még a tél egyre tart, még nem jöttek meg, pedig más években ilyenkor az erez alatti régi fecskék már visszakapták régi lakásukat s hallható volt „az isten madarai”-nak kedves csicserege. Addig tehát míg e kedves állatok meg nem jelennek, igazi tavaszt nem várhatunk.

— A vallás- és közoktatási miniszter Nagy Lajos kézdi-vásárhelyi szeszgyáros és nejének a közs. el. fiúiskola javára tett 100 frtos alapítványáért köszönetét nyilvánította. A köszönőirat így szól:

„Örömmel értesültem, hogy Uraságod és tisztelt neje elhunyt Lajos fiuk emlékének megörökítése céljából a k.-vásárhelyi közs. elemi fiúiskola javára 100 frtos alapítványt tenni sziveskedtek.

Kedves kötelességet teljesítek, midőn Önöknek a tanügy előmozdítását célzó ezen hazafias és áldozatkész tettükért őszinte elismerésemet s köszönetemet fejezem ki.

Budapesten, 1893. márcz. 24.

Gr. Csáky.”

— Czigány karaván vonult végig a napokban Háromszékmegyén. Hogy honnan jöttek, senki sem tudja, ők maguk meg bölcse hallgatnak róla. Se országuk, sem hazájuk, legalább hivatalosan megállapítani nem lehetett. A mint a karaván végig haladt a falukon, egy-egy tyukocska eltűnt s a vetések meg a czigány lovak takarmányát szolgálták. A kézdi járási szolgabírói hivatal nesztét vevén a dolgnak, az egész csapatot bekísértette Kézdi-Vásárhelyre. A tyukokról persze a czigányok tudtak a legkevesebbet. A vajda nagy bölcse elő is adta az ő törvényes kifogásait: „Hát ugyan, hogy lophatták volna el a tyukokat, mikor azok még saját gazdájukat sem várják meg. Arra nézve, hogy hovávalók szintén nem nyújtottak felvilágosítást. Ők sehova sem valók, falu végeken laktak ember emlékezet óta, s vándoroltak megyéről megyére. De azt, hogy merre szándékoznak menni, megmondották. Hallottak ők valamit egy fő-fő urról, egy hercegről, ki a szegény czigány nacciót erősen kedveli, tehát ők is oda tartanak s addig mennek, míg oda érnek. Végre a karaván nagyjai a hosszas kérdés után bevallották, hogy ők a fogarasmegyei Rukorból valók, tehát a hatóság őket odatoloncoltatta.

— A balázsfalvi érsekválasztás. E hó 16-án ment végbe Balázsfalván a gyulafehérvári és fogarasi gör. kath. érseki székre történő kijelölés az érdekelte egyházmegyéek papi képviselői gyűlésén Pál Mihály nagyváradi püspök és Jósika Sámuel báró királyi biztosok előlülése mellett. Maga a választás meglepetéseket egyáltalán nem okozott. Az eredmény a következő: Mihályi Viktor lugosi püspök kapott 82 szavazatot, Moldován János nagyprépost és káptalani vikárius 49-et, Ruzszebeni esperes pedig 36 ot. Szavazatot nyertek még Szabó János szamosújvári püspök 2) at és Gráma dr. balázsfalvi kanonok 12-ét. Szavazás előtt Barbolovics vikárius előterjesztést tett azon kívánságokról, melyek teljesítését az új érsektől várják. Ezek a vallás és román iskolák teljes függetlensége. Pál Mihály elnök nem engedte tárgyalatni az indítványt, mire kimondották, hogy azt felsőbb helyre terjesztik fel. Szavazás után nagy volt a lelkesedés Mihályi hívei között. Érdekes, hogy a szavazás eredményét a tulzók azonnal közölték Lukács Lászlóval Szegeden.

— Ugron Gábor—Daniel párbaj. Ugron Gábor e hó 15 én Székelyudvarhelyen pisztolypárbajt vívott Daniel Ernővel. A párbaj Ugronnak karján történt megsebesülésével végződött.

— A csikmegyei vasut úgynevezett annyiban haladt előre, hogy a vallás- és közoktatásiügyi miniszter a megye által a birtokválság alaplól építési célra felajánlott 250,000 frt kifizetését, illetőleg e célra való elfordítását megengedte.

— Helyreigazítás. Lapunk múlt számában „Beküldetett” cím alatt egy újdonság jelent meg, mely a helyi m. kir. postahivatalt a sürgönyök kézbesítése körüli hanyagsággal vádolja.

Részünkről — miután a hozzánk utólagosan beküldött táviratokból, valamint a postahivatal naplójából meggyőződést szerezünk — a vádat teljesen alaptalannak jelentjük ki.

— A szegedi óras puskája. König br. gyalogsági főfelügyelő Szegeden magához kéréte Brauswetter János szegedi órast, a többször említett önműködő puská és hegyes acélvégű puskagolyók feltalálóját és a katonai lövőházba ment vele, a hol a tisztikar főbbjeivel próbát tettek mindkét találmánnyal. A Dove-féle páncélra való tekintettel elasztikus próbatárgyakra lövöldöztek. Brauswetter golyói átfúrtak ezeket a tárgyakat a míg a közönséges golyók hatás nélkül pattantak le róluk. A próba eredményét a tisztikar kiválónak mondotta.

— Kóburg Ferdinánd utban. A menyasszonyért járó bolgár fejedelem utja nem eshetett meg kalandok nélkül. Pontebbában, az osztrák-olasz határon, hogy-hogy nem történt, a vonat ott hagyta a fejedelmet és kíséretét. Zajos reklamációk következtek, s telegrafálás a szökevény vonat után, a mely csakugyan vissza is tért az ott felejtett utasokért. Kisült, hogy a vonatvezető részeg volt, a miért nyomban le is tartóztatták. A fejedelem tovább utazhatott tehát, de nem minden baj nélkül. Utközben ugyanis követelték tőle a jegyet, a melyet már átadatott volt az ittas konduktornak. Ismét hosszas vitatkozás, telegrafálás és félórás késedelem. Alighogy ez a dolog elintéződött, a gépen esett valami törés s megint várni kellett, míg a gépet rendbehozták. Bizony-bizony sok bajjal jár megházasodni annak, a ki bolgár fejedelem.

— Merénylet a hercegprímás ellen. Vaszáry Kólos hercegprímás szerencsés megmenekülése alkalmából mindenfelé háláadó istentiszteleteket tartottak. Ezenkívül még folytonosan érkeznek az üdvözítő táviratok a hercegprímáshoz. Dr. Kohl Medárd állapotában a javulás tartós és állandó.

— Az olasz királyi pár ezüstmenyegzője. Az olasz királyi pár ezüstmenyegzője e hó 22-én lesz. Erre az alkalomra a bécsi olasz kolómának egy küldöttsége üdvözölő feliratot fog átnyújtani gróf Nigra bécsi nagykövetnek. A rendkívül díszes felirat fehér bőrbe lesz kötve, margója pedig az olasz királyné kedvenc virágaival van díszítve. Középen U és M betűk láthatók ezüst alapon, a melyen aranydísz között az olasz királyi korona pompázik. A díszítés Groner Lipót udvari építész tervei után készült.

— A Pallas Nagy Lexikonának az összes ismeretek e nagy magyar enciklopédiájának megjelent 20. és 21. füzetek, melyek az Aspro-tól Athén-ig, ill. Augusztus-ig terjedő tudnivalókat ölelik fel és képmellékletekben (Belső Ázsia térképe, az asszír művészet emlékei, Atlanti-óceán, a régi Athén tervrajza, Sargon palotája), valamint szöveg ábrákban (26) igen gazdagok. Több bő és beható cikket tartalmaz, mint pl. Asszír, Asszír, Asztrologia, Atlétika, Atila, Áttérés más vallásra. E hasznos vállalat, mely 240 három-négy íves füzetbe van tervezve, s melynek hetenkint megjelenő egy-egy füzetje csak 30 kr., olcsóságánál és nélkülözhetetlenségénél fogva könnyen még a szegényebb családok által is megszerezhető és megrendelhető a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiaadó hivatalában.

RÖVID HIREK.

— Tapolyán Kovács Pál nyolczéves kis fia a tüzzel játszott, miközben a szerencsétlen gyermek úgy összeégett, hogy másnap meghalt. — Téryen Leszlauer Lipót gyirmonti lakost egy megvadult bika az utcán agyontport. A dühöngő állatot csendőrök lötték agyon. — Tolcsván Kressing Boldizsár volt miniszteri fogalmazó pillanatnyi elmezavarban a zsebkészével elmeteszte a nyakát és szörnyet halt. — A peéri határban gróf Dégenfeld József és özv. Tarczaly Károlyné erdejében tűz támadt. A lángokat az összesereglett nép nagynehézen elnyomta. — Érdesek keresztelő volt a napokban Budapesten. Az őszel elhunyt Wahrmann Mór fiairól, Ernőről és Rikárdról van szó, a kik mindaketten keresztény hitre tértek. — Földreges Homonnán. Homonnán e hó 15-én reggel 5 óra 30 perczkor 3-4 másodperczig tartó földrengés volt. A lökések északkeleti irányból indultak ki s az első erősebbek, a többiek pedig gyengébbek voltak. A lökések alatt a szobában levő tárgyak inogni kezdtek.

Mariazell Gyomorcepek

Kovács Ferencz győgszerárán Kézdi-Vásárhely.

A gyomorcepek a legújabb és leghatékonyabb gyógyszer, mely a gyomor és a bélrendszer betegségeit gyógyítja. A gyomorcepek a gyomor és a bélrendszer betegségeit gyógyítja. A gyomorcepek a gyomor és a bélrendszer betegségeit gyógyítja.

Brassói portland-cement-gyár

Brassó (Erdély),

Ajánl legkitünőbb minőségű

portland-cementet

bármely vasuti állomáshoz szállítva nagyon olcsó árban.

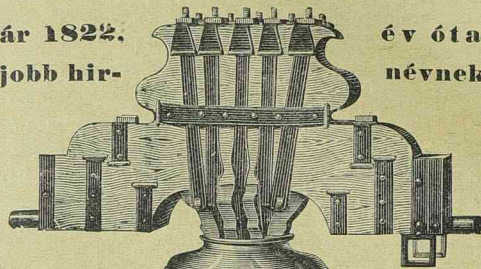
10—10

Manchen Mihály

mint a már 1822.
és legjobb hír-

év óta fennálló
névnek örvendő

Forgó csapok

Legjobb szerkezet

HARANG-

ÖNTŐDE

birtokosa

és vezetője

Segesvárott

Erdélyben

felső piac-sz.

168. házs. alatt.

ajánlja magát a nagyérdemű közönségnek mindennemű új harangok készítésére eserefa tengelylyel vagy kovácsolt vas felszereléssel,ugymint kovácsolt vasból készült harangszékeket egy vagy több haragnak; valamint régi, megrongált állapotban levő harangok tetszés szerinti nagyságban való átöntésére, ugyszintén raktár készletben levő kisebb rendű harangok pontos szállítására. Mindent a legjobb és legtisztább anyagból! Solid munka jótállás és jutányos árak s esetleg részletfizetés mellett.

6-10

ZACHERLIN

(ezen minden rovar ellen bámulatosan ható szer)

vételénél elővigyázat.

Vevő: Miért nyújt ön nekem nyitott rovarport? ... Hisz én „Zacherlint” kértem és az tudvalevőleg csakis üvegekben létezik. — Nyitott port nem fogadok el... mert nagyon jól tudom, miszerint a joggal magasztalt „Zacherlin” névvel való rut visszaélés, ha közönséges rovarport borítékban, zacskókban

vagy skatulyákban „Zacherlin” helyett adnak. — Vagy adjon egy a „Zacherl” névvel ellátott lepecsételt üveget -- vagy adja vissza a pénzem. Tévuttra nem engedem magamat vezetetni!”

Kapható Kézdi-Vásárhelyt: Kovács Ferencz, gyógyszer, Jancsó Géza, gyógyszer, és Osizsár Pál uraknál. Baróthon: Brandstädter Sándor urnál. Csik-Gyimesen: Szucs György, id. Grünberg és Leitzero-wits Abrahám uraknál. Csik-Szeredában: Nagy Gyula és Gozsy Árpád uraknál. Seps-Szent-Györgyön: Molnár Jenő, Ötves Pál, Séra István és Betegh Bálint uraknál.

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.